

De fiets houdt stad en landelijk gebied bereikbaar

Nederland is fietsland nummer één in de wereld. Er wordt nu al veel gefietst en dat neemt de komende jaren verder toe. Dat is mooi, want fietsen draagt bij aan diverse maatschappelijke doelen: bereikbare steden, mobiliteit in het landelijk gebied, compacte woningbouw, gezonde mensen, schone lucht, mobiliteit voor iedereen. Daarom werken overheden, marktpartijen, maatschappelijke organisaties, kennisinstituten en platforms die zich inzetten voor 'de fiets' binnen het netwerk van Tour de Force samen aan het stimuleren van het fietsgebruik in Nederland.

Dit paper zoomt in op het belang van de fiets voor het bereikbaar houden van steden en voor goede verbindingen met het landelijk gebied. Gelukkig wordt er al heel veel gefietst in de vrije tijd, naar school en naar werk. Dat moeten we koesteren. Maar er kan nog veel meer worden gefietst. Er zijn immers nog veel korte autoritjes, die gemakkelijk gefietst kunnen worden. Terwijl in het landelijk gebied de elektrische fiets voor verplaatsingen tot 15 kilometer een aantrekkelijke optie kan zijn. En op nog langere afstanden de combinatie fiets en openbaar vervoer.

Nederland Fietsland

Er wordt al veel gefietst:

- **28% van alle verplaatsingen** in ons land worden per fiets gedaan.
- Binnen veel steden is dat aandeel meer dan 40%.
- Bijna de helft (48%) van de met een gewone fiets afgelegde afstand is voor **vrijtijdsdoeleinden**. Voor de elektrische fiets is dat aandeel nog iets groter (53%).
- Voor ritten **naar school** nemen we in ruim de helft van de gevallen de fiets (52%).
- Ongeveer **28% van alle werkenden** gebruikt de fiets naar hun werklocatie.
- In Nederland zijn er meer dan **900.000 wielersporters**.

Het fietsgebruik zal verder groeien

De verwachting is dat er in de komende jaren meer gefietst wordt en ook het autogebruik zal groeien:

- In 2029 zal het **fietsgebruik 11% hoger** zijn dan in 2023.
- Vooral **de elektrische fiets** zal vaker worden gebruikt, met een toename van 40%.
- Het gebruik van **de gewone fiets zal met 7% dalen**.
- Voor **personenauto's en vrachtverkeer** wordt, in het basisscenario, 9% meer afgelegde afstand verwacht.

Een kort ritje is zo gefietst

Een kort ritje naar de winkel, school of werk is zo gefietst! Toch worden voor **korte afstanden nog vaak de auto of scooter verkozen**, boven de fiets. Hier ligt dus nog veel potentieel:

- Momenteel is 35% van de autoritjes korter dan 5 kilometer.
- Ongeveer de helft (49%) is korter dan 7,5 km.
- En 66% is korter dan 15 km.

Veel potentie elektrische fiets

De mobiliteit groeit ook in de komende jaren door. Daarom is het belangrijk dat **fietsen ook op langere afstanden een logische en aantrekkelijke optie** is. Zeker met de opkomst van de elektrische fiets:

- Nederlanders leggen in hun **vrije tijd veel kilometers af op de fiets**. Op een gewone fiets gemiddeld 4,7 km per rit. Met een elektrische fiets is dit bijna het dubbele (9,0 km).
- Het gebruik van **de elektrische fiets groeit ook onder werknemers**. En het potentieel voor verdere groei is groot: 60% van de werknemers woont binnen 15 kilometer van hun werklocatie.

Voor langere afstanden combineren we de fiets en het OV

Als mensen wat verder reizen is **combineren van fietsen en gebruik maken van het openbaar vervoer** een efficiënte vorm van mobiliteit.

- Fietsen is bij 40% van alle treinreizigers het vervoersmiddel.

- In plattelandsgebied zorgen fiets en ov samen voor bereikbaarheid, ook nu bushaltes vaker aan de rand van woonkernen liggen.
- Voor volle steden biedt dit ook een mooie kans. OV en fietsers vragen namelijk weinig ruimte. Zo kunnen meer mensen de stad bezoeken en blijft er voor het noodzakelijke autogebruik een parkeerplek vrij. Tegelijkertijd winnen straten aan verblijfskwaliteit en is het rustiger en veiliger.

Fietsbeleid is nodig om regio's en centra bereikbaar te houden

Meer mensen op de fiets krijgen gaat niet vanzelf. Het **vergt een goed ruimtelijk beleid**: zorg dat voorzieningen dicht bij elkaar liggen en in de nabijheid van stations. En uiteraard **investeren in OV-, wandel- en fietsinfrastructuur**.

- Stimuleer mensen om meer te gaan fietsen door te **investeren** in veilige, vrijliggende en vlotte fietsverbindingen, en aantrekkelijke en hoogwaardige fietsvoorzieningen.
- In de omgeving van Tilburg en Nijmegen gaf 19% van de fietsers op nieuwe doorfietsroutes aan voorheen de privéauto of het OV te gebruiken. Gemiddeld 35% van de deelnemers aan de onderzoeken zegt nu sowieso meer te fietsen.
- Goede **stallingsmogelijkheden** en **leenopties** bij bus- en treinstations zijn essentieel.
- **Investeren in fietsinfrastructuur** is relatief goedkoop, effectief voor de bereikbaarheid van steden en landelijk gebied én de negatieve effecten op stikstofdepositie bij het aanleggen van nieuwe fietspaden, blijven onder de norm.

Partners van Tour de Force

Bronnen

Fietsfeiten 2023;
Kerncijfers Mobiliteit 2024;
Manifest voor bereikbaarheid: samen verkleinen we de afstand;
Nationaal Toekomstbeeld Fiets;
Radboud University: Effectiviteit van snelle fietsroutes

